

POSTANOWIENIE

Wrocław, dnia 19-11-2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IX Wydział Cywilny w następującym składzie:

PrzewodniczącySSR Barbara Sudnik-Hryniewicz

ProtokolantAgnieszka Senkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 05-11-2014 r. we W.

sprawy z wniosku K. S.

przy udziale A. S. (1) i małoletniej M. S. (1)

o podział majątku dorobkowego i dział spadku

POSTANAWIA:

I. ustalić, że w skład majątku dorobkowego wnioskodawczynie K. S. i M. S. (2) wchodzi prawo własności lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) o wartości 267.000 zł,

II. ustalić, że udziały wnioskodawczynie K. S. i M. S. (2) w majątku dorobkowym są równe,

III. dokonać podziału majątku dorobkowego K. S. i M. S. (2) i działu spadku po M. S. (2) w ten sposób, że przypadający M. S. (2) udział wynoszący 1/2 w prawie własności lokalu mieszkalnego opisanego w punkcie I postanowienia przyznać w 1/3 części należącej uprzednio do uczestniczki postępowania A. S. (1) wnioskodawczynie K. S.,

IV. zasądzić od K. S. na rzecz A. S. (1) kwotę 44.500 zł (czterdzieści cztery tysiące pięćset złotych) tytułem spłaty płatną w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia postanowienia,

V. dalej idący wniosek oddalić,

VI. oddalić wniosek A. S. (1) o rozliczenie długów spadkowych,

VII. orzec, że wnioskodawczynie ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie,

VIII. nakazać uczestniczkę postępowania A. S. (1) uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa (kasa tut. Sądu) kwotę 2.068,47 zł tytułem nieopłaconych kosztów sądowych wynikających ze sporządzenia opinii przez biegłego w sprawie,

IX. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. K. kwotę 2.214 zł (w tym z należnym podatkiem VAT) tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie małoletniej uczestniczki postępowania M. S. (1) jako jej kurator procesowy, odstępując od obciążania nimi wnioskodawczynie oraz uczestników postępowania.

sygn. akt IX Ns 110/12

UZASADNIENIE

Wnioskodawczynie K. S. wnioskiem z dnia 12 grudnia 2011r. domagała się dokonania działu spadku po zmarłym M. S. (2), poprzez przyjęcie w drodze ugody, że należną uczestniczkę postępowania A. S. (2) wyrażoną w pieniądzu wartość przypadającego jej udziału w lokalu mieszkalnym nr (...) położonym we W., przy ul. (...) stanowiącym

współwłasność wnioskodawczynie i spadkodawcy, wnioskodawczynie wpłaci na wskazany rachunek uczestniczki w terminie do 30 września 2012r. Wniosła ponadto o dokonanie podziału kwoty 300 zł pozostającej na rachunku bankowym spadkodawcy oraz przyznanie matce spadkodawcy pierścienia po jego dziadku.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawczynie wskazała, że postanowieniem z dnia 26 września 2011 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu stwierdził nabycie spadku po zmarłym M. S. (2) przez wnioskodawczynię – K. S. oraz uczestniczki M. S. (1) oraz A. S. (2) (obecnie S.) po 1/3 części każda z nich z dobrodziejstwem inwentarza. Podała również, że spadkodawca w spadku pozostawił jedynie udział we współwłasności majątkowej małżeńskiej wskazanego wyżej mieszkania, kwotę 300 zł oraz pierścień stanowiący pamiątkę rodzinną.

W dniu 6 kwietnia 2012 r. wnioskodawczynie sprecyzowała żądanie wniosku z dnia 12 grudnia 2011r. i wniosła o: ustalenie, że w skład wspólnego majątku małżeńskiego małżonków K. S. i M. S. (2) wchodzi prawo własności nieruchomości lokalowej położonej we W. przy ul. (...) o pow. 50,64 m² o wartości 266.700 zł; ustalenie, że udziały małżonków w majątku wspólnym były równe; ustalenie, że w skład spadku po M. S. (2) wchodzi udział w wysokości 1/2 w prawie własności nieruchomości opisanej powyżej o wartości 133.350 zł oraz środki finansowe w kwocie 300 zł. Wnioskodawczynie wniosła o podział majątku wspólnego małżonków oraz dział spadku po zmarłym M. S. (2) poprzez: przyznanie wnioskodawczynie K. S. i uczestniczce M. S. (1) na wyłączną własność udziału w prawie własności nieruchomości przy ul. (...); zasądzenie od wnioskodawczynie K. S. na rzecz uczestniczki A. S. (1) tytułem wyrównania udziałów w spadku kwoty 44.550 zł, płatnej w ratach w ten sposób, że pierwszą ratę w wysokości 15.000 zł wnioskodawczynie zapłaci uczestniczce w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się postanowienia o dziale spadku, drugą ratę w wysokości 15.000 zł w terminie do 30 czerwca 2013r. i trzecią ratę w wysokości 14.550 zł w terminie do 31 grudnia 2013r. Nadto wnioskodawczynie wniosła o rozdzielenie kosztów postępowania pomiędzy uczestników.

Uzasadniając żądanie wniosku w zakresie sposobu działu spadku wnioskodawczynie podała, że nie ma innego mieszkania, w którym mogłaby zamieszkiwać wraz z małoletnią córką M. S. (1), zaś uczestniczka A. S. (1) ma zaspokojone potrzeby mieszkaniowe. Jednocześnie oświadczyła, że nie skorzysta z uprawnienia do odliczenia od wartości masy spadkowej kosztów pogrzebu M. S. (2) i postawienia nagrobka, bowiem zależy jej na szybkim i ugodowym dokonaniu działu spadku.

Pismem z dnia 7 sierpnia 2012 r. wnioskodawczynie zmodyfikowała wniosek o dział spadku w ten sposób, że wniosła o ustalenie, że w skład spadku po M. S. (2) wchodzi jedynie udział w prawie własności nieruchomości o łącznej wartości 133.350 zł. Jednocześnie wniosła o zasądzenie od niej na rzecz uczestniczki A. S. (1) kwoty 44.450 zł płatnej w trzech ratach w wysokości 15.000 zł, 15.000 zł i 14.450 zł. Uzasadniając wskazała, że kwota 332,45 zł (podawana wcześniej jako 300 zł) została wypłacona wnioskodawczynie z tytułu zapisu bankowego, w związku z czym nie wchodzi w skład masy spadkowej.

Na rozprawie w dniu 31 sierpnia 2012r. uczestniczka A. S. (1) nie zgodziła się na propozycję zawartą we wniosku. Wskazała, że jej zdaniem wartość mieszkania jest wyższa niż z chwili nabycia jej od Gminy W. przez wnioskodawczynię i spadkodawcę, gdyż spadkodawca przed śmiercią dokonał szeregu remontów. Wskazała ona również, że wedle jej wiedzy spadkodawca pozostawił rachunki dewizowe.

Na rozprawie w dniu 2 października 2013 r. uczestniczka wskazała, że środki pieniężne zgromadzone przez spadkodawcę wynosiły ok. 20.000 zł

Na tej samej rozprawie, wnioskodawczynie podtrzymała dotychczasowy wniosek oraz wniosła o rozłożenie spłaty na pięć lat. Oświadczyła również, że przedmiotowy lokal mieszkalny w chwili śmierci spadkodawcy, nie był gotowy do zamieszkania a wszelkie nakłady na jego remont poniosła wnioskodawczynie ze środków zgromadzonych przed zawarciem małżeństwa ze spadkodawcą.

Uczestniczka A. S. (1) pismem złożonym w dniu 16 października 2013r. odrzuciła propozycję spłaty rozłożenia spłaty na pięć lat wskazując, że jest to zbyt długi termin. Podniosła również, że przedmiotowy lokal wnioskodawczynie

oraz spadkodawca nabyli w dniu 23 marca 2010 r., po czym dnia 1 października 2010 r. spadkodawca zmarł. W tym czasie dokonał on szeregu ulepszeń lokalu oraz zakupił materiały konieczne do przeprowadzenia remontu mieszkania. Uczestniczka wniosła alternatywnie o przyznanie jej przedmiotowej nieruchomości ze splatą udziałów przysługujących K. S. oraz M. S. (1) w ratach.

Ostatecznie wnioskodawczyni pismami złożonymi w dniu 16 października 2013 r. oraz 22 stycznia 2014 r. wniosła o przyznanie jej oraz M. S. (1) na wyłączną własność udziału w prawie własności przedmiotowej nieruchomości na zasadach współwłasności ułamkowej, zasądzenie od K. S. na rzecz A. S. (1) tytułem wyrównania udziałów w spadku kwoty 44.550 zł płatnej w pięciu ratach rozłożonych na okres pięciu lat, w ten sposób, że raty w wysokości 8.900 zł wnioskodawczyni zapłaci uczestniczce A. S. (1) w następujących terminach: I rata do 31 grudnia 2013r., II rata do 31 grudnia 2014r., III rata do 31 grudnia 2015r. oraz IV rata do 31 grudnia 2016r.; ostatnią ratę w wysokości 8.950 zł wpłaci do dnia 31 grudnia 2017r.

Jednocześnie oświadczyła, że odrzuca propozycję przyznania przedmiotowego mieszkania uczestniczce A. S. (1) ze splatą udziałów na rzecz swoją oraz uczestniczki M. S. (1) oraz wskazała, że mieszkanie to w chwili śmierci spadkodawcy było niewykończone oraz nie nadawało się do zamieszkania.

Na rozprawie w dniu 28 marca 2014r. wnioskodawczyni oświadczyła, że splata uczestniczki postępowania A. S. (1) mogłaby nastąpić w ciągu trzech lat. Uczestniczka A. S. (1) nie wyraziła zgody na tę propozycję.

W piśmie z dnia 3 czerwca 2014r. wnioskodawczyni oświadczyła, że akceptuje wartość nieruchomości wskazaną przez uczestniczkę A. S. (1) w kwocie 300.000 zł i zadeklarowała możliwość splaty uczestniczki w ten sposób, że kwotę 30.000 zł zapłaci w terminie miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia kończącego, a pozostałe 20.000 zł w terminie do 21 grudnia 2015r.

Na rozprawie w dniu 5 listopada 2014r. uczestniczka A. S. (1) wniosła o rozliczenie poniesionych przez nią długów spadkowych w postaci kosztu nagrobka ojca w kwocie 6.700 zł oraz dokonanie przez wnioskodawczynię na jej rzecz jednorazowej splaty jej części udziału. Jednocześnie wnioskodawczyni wniosła o rozliczenie kosztów pogrzebu spadkodawcy w kwocie 1.200 zł, które obowiązana była ponieść.

W pozostałym zakresie zarówno wnioskodawczyni, jak i uczestniczka podtrzymały dotychczasowe stanowisko.

Małoletnia uczestniczka M. S. (1), działająca przez ustanowionego dla niej kuratora, przez cały czas trwania postępowania popierała wnioski oraz stanowisko wnioskodawczyni.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spadkodawca – M. S. (2) zmarł w dniu 1 października 2010 r.

Dowód: skrócony odpis aktu zgonu M. S. (2) - akta sprawy IX Ns 481/11 – k. 8.

Spadkodawca w chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim z K. S., z którą miał córkę M. S. (1). Spadkodawca miał również córkę z poprzedniego małżeństwa - A. S. (1). Małżonkowie nie zawierali umowy majątkowej małżeńskiej.

Spadek po zmarłym M. S. (2) na podstawie ustawy nabyły: żona K. S. oraz córki M. S. (1) i A. S. (1) po 1/3 części każda z nich z dobrodziejstwem inwentarza.

Dowód: bezsporne, a nadto postanowienie Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Śródmieścia we Wrocławiu z dnia 26 września 2011r. – akta sprawy IX Ns 481/11 – k.19

M. S. (2) posiadał w Banku (...) S.A. rachunek bankowy nr (...), którego saldo na dzień 1 października 2010r. wynosiło 0 zł. W dniu 18 października 2010r. saldo rachunku wyniosło 332,45 zł.

W dniu 19 listopada 2010r. Bank (...) S.A. wypłacił K. S. z rachunku nr (...) kwotę 332,45 zł tytułem realizacji zapisu bankowego na wypadek śmierci z dnia 1 czerwca 2009r. po zmarłym M. S. (2) i likwidacji konta.

Dowód: potwierdzenie wypłaty, k. 48b

pismo Banku (...) S.A. z dnia 26 września 2012r. wraz z załącznikiem, k. 61-62

M. S. (2) posiadał w Banku (...) S.A. rachunek bankowy nr (...) w walucie USD/. W okresie od 1 października 2010r. do dnia jego zamknięcia, tj. 25 listopada 2010r. saldo rachunku było zerowe.

Dowód: pismo Banku (...) S.A. z dnia 26 września 2012r. wraz z załącznikiem, k. 61 i 63

M. S. (2) i K. S. posiadali w (...) Bank S.A. rachunek wspólny o numerze (...). W ramach konta prowadzone były rachunki oszczędnościowe o numerach:

- (...);

- (...).

Rachunki i konto zostały zamknięte w dniu 20 listopada 2010r. i nie wykazywały obrotów od dnia 19 lipca 2010r.

W ramach konta prowadzone były lokaty oszczędnościowe, które zostały zamknięte przed dniem 1 października 2010r.

Dowód: pismo z (...) Bank S.A. z dnia 2 października 2012r., k. 65

M. S. (2) był posiadaczem następujących rachunków bankowych w Banku (...) S.A.:

1. M. nr (...) – saldo na dzień 1 października 2010r. wynosiło 17,78 zł; na dzień 9 listopada 2012r. saldo wynosiło 0 zł.
2. konta walutowego w eur nr (...), na którym nie odnotowano obrotów w okresie od 18 czerwca 2010r.

Dowód: pismo z Banku (...) S.A. z dnia 9 listopada 2012r., k. 71

W dniu 25 marca 2010 r. pomiędzy spadkodawcą oraz wnioskodawczynią a Gminą W. została zawarta umowa sprzedaży lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku wielomieszkaniowym nr (...) we W. przy ul. (...), składającego się z jednego pokoju, kuchni, łazienki i przedpokoju o łącznej powierzchni 50,64 m², dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Spadkodawca i wnioskodawczyni nabyli powyższą nieruchomość na prawach ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej za kwotę 5.834 zł. Cena sprzedaży lokalu wynosiła 266.700 zł, jednak została pomniejszona o udzieloną przez zbywcę kwotę bonifikaty równą 98%.

Dowód: okoliczność bezsporna a nadto: kopia wypisu aktu notarialnego Rep. A nr (...) – akta sprawy IX Ns 481/11 – k. 5-7v;

przesłuchanie wnioskodawczyni K. S., k. 201

W skład masy spadkowej po zmarłym M. S. (2) wchodzi wyłącznie udział w wysokości 1/2 części lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku we W. przy ul. (...), składającego się z jednego pokoju, kuchni, łazienki i przedpokoju o łącznej powierzchni 50,64 m², dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Dowód: przesłuchanie wnioskodawczyni K. S., k. 201

kopia odpisu zwykłego księgi wieczystej nr (...) – k. 11 -12v,

częściowo zeznania świadka O. M., nagranie – k. 157

częściowo zeznania świadka A. G., nagranie – k. 157

W chwili nabycia nieruchomości nie nadawała się do zamieszkania z uwagi na bardzo zły stan techniczny. Remont mieszkania początkowo prowadził spadkodawca z pomocą znajomych, następnie wnioskodawczyni. Zły stan nieruchomości uniemożliwiający zamieszkanie utrzymywał się do chwili śmierci spadkodawcy. W mieszkaniu nie było tynków, niektórych ścian, instalacji elektrycznej, podłóg. Nakłady finansowe związane z remontem mieszkania poniosła wnioskodawczyni z własnych pieniędzy oraz częściowo spadkodawca z pieniędzy pożyczonych od znajomych. Wnioskodawczyni poniosła m.in. następujące wydatki związane z remontem przedmiotowej nieruchomości: w dniu 1 czerwca 2012r. kwotę 579,87 zł za zlewozmywak i baterię; w dniu 20 czerwca 2012r. kwotę 5.113 zł za meble kuchenne; w dniu 19 kwietnia 2012r. kwotę 1.299 zł za chłodziarko –zamrażarkę.

Remont nieruchomości został ukończony po śmierci spadkodawcy.

Dowód: przesłuchanie świadka A. C., k. 183-184

przesłuchanie świadka R. W.. k. 184

faktury VAT k. 103, 105-116

pokwitowanie, k. 104

przesłuchanie świadka A. S. (3), nagranie - k. 157

częściowo zeznania świadka O. M., nagranie – k. 157

częściowo zeznania świadka A. G., nagranie – k. 157

Spadkodawca M. S. (2) chorował przewlekłe, miał problemy z sercem i płucami. Nie miał oszczędności, był zadłużony. Był obciążony obowiązkiem alimentacyjnym względem córki z poprzedniego małżeństwa. Utrzymywał się z renty w wysokości ok. 400 zł, w ramach możliwości zdrowotnych wyjeżdżał do Niemiec w celach zarobkowych. M. S. (2) otrzymywał pomoc finansową od ojca wnioskodawczyni w wysokości ok. 1000- 500 zł, korzystał również z pomocy matki, u której zamieszkiwał przed śmiercią wraz z córką.

Dowód: przesłuchanie wnioskodawczyni K. S., k. 201

przesłuchanie świadka A. C., k. 183-184

przesłuchanie świadka R. W., k. 184

przesłuchanie świadka A. S. (3), nagranie - k. 157

Wnioskodawczyni K. S. choruje na serce. Od stycznia 2014r. do maja 2014r. była bezrobotna. Otrzymywała ok. 270 euro na siebie i dziecko, z czego opłacała mieszkanie. Mieszka wraz z córką -uczestniczką M. S. (1). Uczestniczka M. S. (1) otrzymuje 720 zł renty. Wnioskodawczyni planuje wynająć mieszkanie przy ul. (...) i z pieniędzy z najmu spłacić uczestniczkę A. S. (1). Po spłacie długów planuje wrócić do mieszkania. Nie posiada innej nieruchomości.

Dowód: przesłuchanie wnioskodawczyni K. S., k. 201-202

Uczestniczka A. S. (1) pracuje, jest współwłaścicielką gruntów rolnych, mieszka wraz z mężem i synem u mamy zajmując 3 pokoje o łącznej powierzchni ok. 100 m².

Dowód: przesłuchanie uczestniczki A. S. (1), k. 202

Wartość rynkowa lokalu mieszkalnego nr (...) położonego we W. przy ul. (...), składającego się z jednego pokoju, kuchni, łazienki i przedpokoju o łącznej powierzchni 50,64 m², dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) według stanu na dzień 1 października 2010r. i cen z dnia 17 lipca 2014r. wynosi 267.000 zł.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości, k. 206-227

W dniu 2 czerwca 2014r. Z. M. oświadczył, iż „w dniu 10 sierpnia 2011r. została zawarta umowa z p. O. M.. Zamówienie dotyczyło nagrobka granitowego (...) dla ś.p. M. S. (2) zmarłego w dniu 1 października 2010. pochowanego na Cmentarzu O. na polu 27a/61. Należność w wysokości 6.700 zł za powyższą usługę została zapłacona całkowicie przez p. O. M.”.

Dowód: oświadczenie z dnia 2 czerwca 2014r., k. 256

W dniu 4 października 2014r. O. M. pokwitowała zwrot wydatków poniesionych przez nią na wybudowanie nagrobka M. S. (2) w kwocie 6.700 zł od A. S. (1) z d. S..

Dowód: pokwitowanie z dnia 4 października 2014r., k. 256

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek co do zasady zasługiwał na uwzględnienie.

Wnioskodawczyni K. S. wniosła o dokonanie podziału majątku dorobkowego i działu spadku po zmarłym M. S. (2) początkowo wskazując, że w skład majątku dorobkowego małżonków wchodzi prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego we W., przy ul. (...), zaś w skład spadku po zmarłym M. S. (2) wchodzi udział w wysokości 1/2 w prawie własności przedmiotowej nieruchomości oraz środki pieniężne w kwocie 300 zł. Następnie, w toku postępowania zmodyfikowała żądanie wniosku poprzez dokonanie podziału jedynie udziału w wysokości 1/2 w prawie własności nieruchomości wskazując, że kwota 332,45 zł została jej wypłacona przez bank tytułem realizacji zapisu bankowego. Wnioskodawczyni domagała się nadto ustalenia równych udziałów małżonków w majątku dorobkowym oraz wskazała, że spadek po zmarłym M. S. (2) nabyła ona oraz dwie córki spadkodawcy –uczestniczki postępowania po 1/3 części każda z nich.

Małoletnia uczestniczka postępowania M. S. (1) reprezentowana przez kuratora zasadniczo popierała żądanie wniosku.

Natomiast uczestniczka postępowania A. S. (1) początkowo wyrażała zgodę na sposób podziału majątku spadkowego zaproponowany przez uczestniczkę nie zgadzając się jednocześnie z zaproponowaną liczbą rat kwoty spłaty. W toku postępowania uczestniczka modyfikowała stanowisko w sprawie wniosku o przyznanie na jej rzecz udziałów w prawie własności nieruchomości z jednoczesnym zasądzeniem spłaty na rzecz wnioskodawczyni i uczestniczki M. S. (1), ostatecznie jednak wniosła o jednorazową spłatę jej części udziału. Ostatecznie zarówno wnioskodawczyni, jak i uczestniczka A. S. (1) rozszerzyły swoje żądania i wniosły o rozliczenie długów spadkowych w postaci kosztów pogrzebu oraz nagrobku. Wnioskodawczyni i uczestniczka A. S. (1) pozostawały w sporze co do wartości nieruchomości.

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody zaproponowane przez strony postępowania, w tym również orzeczenie tut. Sądu w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku, jak również o dowody z przesłuchania świadków i uczestników postępowania.

Bezspornym w sprawie było, iż spadek po zmarłym M. S. (2) nabyły jego żona –wnioskodawczyni K. S. oraz dwie córki spadkodawcy- uczestniczki M. S. (1) i A. S. (1).

W toku przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd ustalił, że w skład majątku dorobkowego małżonków K. S. oraz M. S. (2) wchodzi prawo własności lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy

dla Wrocławia- Krzyków prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) o wartości 267.000 zł. Powyższa okoliczność wywodzona przez wnioskodawczynię nie była kwestionowana przez uczestniczki postępowania.

W toku postępowania uczestniczka A. S. (1) twierdziła, iż w skład majątku spadkowego wchodziły również środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych. Uczestniczka takiej okoliczności jednak nie wykazała.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności zaś pisma z banków: (...) S.A., Bank (...) S.A. oraz (...) Bank S.A., jak również zeznania świadków A. C., R. W., A. S. (3), a także wnioskodawczyni K. S. jednoznacznie wskazują nie tylko na fakt, iż spadkodawca nie miał zgromadzonych żadnych środków pieniężnych, jak również oszczędności, lecz przeciwnie, jak zeznali świadkowie przesłuchiwani na rozprawie w dniu 28 marca 2014r., spadkodawca ze względu na zły stan zdrowia a w konsekwencji na niemożność podjęcia pracy zarobkowej był zadłużony. Wskazać należy, że zeznania świadków były spójne i korelujące ze sobą, a nadto pokrywały się z twierdzeniami wnioskodawczyni postępowania, w związku z czym Sąd dał im wiarę w całości. Oceny tej nie zmieniają zeznania świadka O. M. i A. G., bowiem świadkowie ci nie potrafili wskazać jakim dokładnie majątkiem poza wskazanym powyżej rzekomo dysponował wnioskodawca. Świadczenie ci zeznawali, że spadkodawca dysponował samochodem oraz oszczędnościami przechowywanymi w tapczanie w mieszkaniu matki. Świadek O. M. zeznała, że według jej wiedzy spadkodawca przechowywał pieniądze w wysokości ok. 30.000 zł w tapczanie w mieszkaniu mamy. Zdaniem świadka pieniądze te pochodziły od niej i wynikały z rozliczeń dokonywanych pomiędzy członkami rodziny. Świadek jednocześnie wskazała, że nigdy nie widziała tychże pieniędzy, zaś informacje takie uzyskała od matki spadkodawcy. Z kolei świadek A. G. zeznała, że pieniądze w kwocie ok. 20.000 zł pochodziły prawdopodobnie ze sprzedaży samochodu zakupionego zresztą – jak podała- za pieniądze wnioskodawczyni. Powyższe zeznania nie pokryły się z zeznaniami samej matki spadkodawcy i znacznie różniły się między sobą zarówno w zakresie rzekomej kwoty pieniędzy przechowywanych w tapczanie, jak i źródeł z których miałyby pochodzić. Zeznania te więc jako niespójne i rozmiągające się ze sobą, nie mogły zostać ocenione jako wiarygodne.

Powyższe okoliczności oraz brak wykazania przez uczestniczkę A. S. (1) jakoby spadkodawca w istocie dysponował innym jeszcze majątkiem pozwoliły Sądowi ustalić, iż w skład majątku dorobkowego małżonków wchodzi jedynie prawo własności lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), zaś w skład spadku po zmarłym M. S. (2) jedynie udział wynoszący 1/2 w prawie własności tej nieruchomości.

Odnosząc się do wskazywanej pierwotnie przez uczestniczkę kwoty 300 zł mającej się znajdować na rachunku bankowym spadkodawcy, to kwota ta, jak wykazano za pomocą potwierdzenia przelewu znajdującego się na k. 48b będąca w istocie kwotą 332,45 zł została wnioskodawczyni wypłacona tytułem realizacji zapisu bankowego, a zatem nie wchodzi w skład majątku spadkowego podlegającego podziałowi w niniejszym postępowaniu.

Wartość nieruchomości Sąd ustalił w oparciu o rzetelną i niekwestionowaną przez wnioskodawczynię i uczestniczki postępowania opinię biegłego sądowego z zakresu wyceny nieruchomości, z której to opinii wynika, że wartość lokalu mieszkalnego wg stanu na dzień ustania wspólności majątkowej małżeńskiej i wg cen obecnych wynosi 267.000 zł. Wskazać należy, że wartość nieruchomości podana przez biegłego niemalże pokrywała się z wartością podaną przez wnioskodawczynię i była jedynie 300 zł wyższa. Opinia, która w swych wnioskach była jasna, logiczna i spójna, a także która została sporządzona zgodnie z obowiązującymi przy wycenie wartości nieruchomości zasadami, została więc przyjęta jako podstawa dla ustalenia wartości w/w nieruchomości.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie I sentencji postanowienia.

Rozstrzygnięcie w punkcie II sentencji postanowienia w zakresie udziałów małżonków w majątku wspólnym znajduje oparcie w treści przepisu art. 43 k.r.o. wyrażającym domniemanie równych udziałów małżonków w majątku wspólnym. Wnioskodawczyni wniosła o ustalenie równych udziałów małżonków w majątku wspólnym, zaś w toku niniejszego postępowania uczestniczki poparły wniosek w tym zakresie. Opierając się na zgodnym stanowisku

uczestniczek wobec braku zaistnienia przesłanek do ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym, na podstawie przywołanego przepisu orzeczono, jak w punkcie II postanowienia.

W pkt III sentencji postanowienia Sąd dokonał podziału majątku dorobkowego K. S. i M. S. (2) i działu spadku po M. S. (2) w ten sposób, że przypadający M. S. (2) udział wynoszący 1/2 w prawie własności lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...) przyznać w 1/3 części należącej uprzednio do uczestniczki postępowania A. S. (1) wnioskodawczyni K. S..

Zgodnie z odesłaniem zawartym w przepisie art. 46 k.r.o. (oraz w warstwie procesowej art. 567 § 3 k.p.c.) do majątku objętego wspólnością ustawową małżeńską oraz podziału tego majątku po ustaniu wspólności ustawowej małżeńskiej stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku. Stosownie zaś do brzmienia art. 1035 k.c. jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom do wspólności majątku spadkowego oraz do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych uzupełnione przede wszystkim przez przepisy art. 1036 - 1046 k.c. W postępowaniu o dział spadku należy także uwzględnić reguły zawarte w art. 680 - 689 k.p.c., art. 608 k.p.c. oraz z mocy art. 688 k.p.c. - przepisy art. 618 § 2 i 3 k.p.c. i art. 619 - 625 k.p.c.

Zgodnie z przepisem art. 211 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. pierwszym sposobem podziału spadku pomiędzy spadkobierców jest podział fizyczny rzeczy i przyznanie poszczególnych części współspadkobiercom stosownie do wielkości przysługujących im udziałów. W ramach tego podziału dopuszczalne jest ustalenie dopłat na rzecz niektórych współspadkobierców, jeżeli majątek spadkowy nie da się podzielić w taki sposób, aby wartość przedmiotów przyznanych poszczególnym osobom odpowiadała wielkości ich udziałów. Drugim sposobem podziału jest przyznanie przedmiotów spadkowych w całości jednemu lub kilku współspadkobiercom zgodnie z art. 212 § 2 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. Spadkobiercy ci zostają z reguły obciążeni obowiązkiem dokonania spłaty na rzecz pozostałych współspadkobierców. Trzecim możliwym sposobem podziału majątku spadkowego jest tzw. podział cywilny rzeczy polegający na sprzedaży przedmiotów należących do spadku oraz podziale tak uzyskanej kwoty pomiędzy współspadkobierców w stosunku do przysługujących im udziałów.

Wskazać należy, że zgodnie z przepisem art. 622 § 2 k.p.c. w zw. z 688 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. Sąd w postępowaniu działowym jest co do zasady związany zgodnym wnioskiem uczestników postępowania, o ile wniosek ten nie jest sprzeczny z prawem, zasadami współżycia społecznego albo nie narusza w sposób rażący interesy osób uprawnionych.

W ocenie Sądu taki sposób podziału majątku dorobkowego małżonków i działu spadku jak przyznanie udziału przypadającego uczestniczce A. S. (1) na rzecz wnioskodawczyni był w ocenie Sądu najbardziej słuszny, a nadto zasadniczo zgodny z wnioskiem uczestniczek postępowania. Przede wszystkim należy mieć na względzie fakt, iż lokal ten był zakupiony przez małżonków celem zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodziny. Wnioskodawczyni oraz małoletnia uczestniczka M. S. (1) od momentu jego nabycia - za wyjątkiem okresu, kiedy przebywały w celach zarobkowych w Niemczech - zamieszkują w przedmiotowym lokalu i to w nim zamierzają pozostać. Nie posiadają innej nieruchomości oraz możliwość jej nabycia. Nadto, to wnioskodawczyni i to w dużej mierze z własnych środków sfinansowała jej remont tej nieruchomości. Równocześnie uczestniczka postępowania A. S. (1) ma zaspokojone potrzeby mieszkaniowe. Zamieszkuje razem z synem i mężem u matki zajmując powierzchnię ok. 100 m². Dysponuje nadto inną nieruchomością rolną.

Wobec powyższego uznać należało, że przyznanie przypadającego uczestniczce A. S. (1) udziału w prawie własności lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...) na rzecz wnioskodawczyni K. S. jest najbardziej właściwym i uzasadnionym okolicznościami sprawy sposobem podziału majątku dorobkowego małżonków i działu spadku.

Sąd nie przyznał na rzecz wnioskodawczyni udziału przypadającego małoletniej uczestniczce M. S. (1), bowiem wniosek nie obejmował takiego sposobu podziału majątku spadkowego. Dodatkowo obowiązek spłaty dwóch uczestniczek postępowania stanowiłby zbyt duże obciążenie wnioskodawczyni, a nadto takie rozstrzygnięcie nie byłoby korzystne dla samej małoletniej uczestniczki postępowania M. S. (1). Uczestniczka zamieszkuje z matką w

przedmiotowym lokalu i korzystnym dla niej w świetle zasad doświadczenia życiowego jest posiadanie udziału w prawie własności przedmiotowej nieruchomości.

Wobec powyższego na podstawie art. 212 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. orzeczono, jak w punkcie III sentencji postanowienia.

Stosownie do brzmienia przepisu art. 212 § 2 k.c. stosowanego do działu spadku na podstawie odesłania zawartego przepisie art. 1035 k.c., rzecz, która nie daje się podzielić może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych; § 3 powyższego przepisu stanowi zaś, że jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia. Mając na uwadze brzmienie powyższych przepisów Sąd zasądził od wnioskodawczynie na rzecz A. S. (1) kwotę 44.500 zł (czterdzieści cztery tysiące pięćset złotych) [$266.700 \times 1/2 = 133.350 \times 1/3$] tytułem spłaty płatną w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia postanowienia.

Sąd nie przychylił się do stanowiska wnioskodawczynie, by spłatę na rzecz uczestniczki rozłożyć na raty płatne do końca grudnia 2015r. Wskazać należy, że wniosek w przedmiotowej sprawie został złożony jeszcze w grudniu 2011r. Początkowo wnioskodawczynie deklarowała możliwość spłaty do 31 grudnia 2013r. Następnie wnioskodawczynie modyfikowała stanowisko w tym zakresie, aby ostatecznie w piśmie z dnia 3 czerwca 2014r. wnieść o rozłożenie spłaty do końca 2015r. W ocenie Sądu wniosek w tym zakresie nie zasługiwał na uwzględnienie, bowiem mając na uwadze, iż wniosek o dokonanie podziału majątku dorobkowego i działu spadku został złożony w grudniu 2011r. oraz fakt, iż wnioskodawczynie od początku podawała niemal identyczną z wyceną biegłego wartość nieruchomości, to zdaniem Sądu wnioskodawczynie miała czas na zgromadzenie choćby znacznej części kwoty spłaty. Sąd miał jednak na uwadze, iż wnioskodawczynie samotnie wychowuje małoletnią córkę oraz to, że ma problemy ze zdrowiem, w związku z czym odroczył obowiązek spłaty kwoty 44.500 zł do 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. Zdaniem Sądu powyższe umożliwi wnioskodawczynie zgromadzenie środków finansowych oraz zapewni realizację obowiązku spłaty uczestniczki. Jednocześnie w ocenie Sądu sytuacja finansowa uczestniczki A. S. (1) pozwala przypuszczać, że rozłożenie powyższej kwoty na okres 6 miesięcy nie wyrządzi uczestniczce szkody. W związku z powyższym Sąd orzekł, jak w punkcie IV postanowienia.

W pkt V Sąd oddalił wniosek o rozliczenie kosztów pogrzebu w kwocie 1.200 zł, bowiem wnioskodawczynie nie wykazała, by takie koszty poniosła. Wnioskodawczynie na rozprawie w dniu 5 listopada 2014r. ograniczyła się jedynie do wywiedzenia żądania zwrotu kosztów w takiej wysokości nie popierając tegoż żądania żadnym dowodem. Tym samym Sąd nie uwzględnił wniosku w zakresie zwrotu kosztów pogrzebu, o czym orzeczono, jak w punkcie V sentencji postanowienia.

Sąd oddalił również wniosek uczestniczki A. S. (1) o rozliczenie długów spadkowych, bowiem uczestniczka nie wykazała, by poniosła koszty nagrobka we wskazanej wysokości. Na dowód powyższego uczestniczka przedłożyła jedynie pokwitowanie opatrzone podpisem O. M. oraz oświadczenie p. Z. M. stanowiące w istocie dokumenty prywatne, które zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowią jedynie dowód tego, iż osoby pod nimi podpisane złożyły oświadczenie zawarte w dokumencie. W ocenie Sądu więc dokumenty te stanowią jedynie oświadczenie osób, które się pod nimi podpisały, lecz w żadnej mierze nie dowodzą, iż w istocie uczestniczka koszty nagrobka we wskazanej wysokości poniosła. W związku z tym Sąd oddalił wniosek uczestniczki A. S. (1) w zakresie zwrotu kosztów nagrobka, o czym orzeczono w punkcie VI sentencji postanowienia.

W punkcie VII Sąd orzekł zgodnie z zasadą wyrażoną w przepisie art. 520 § 1 k.p.c., która stanowi, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Wnioskodawczynie poniosła koszt opłaty sądowej od wniosku oraz koszt zastępstwa procesowego pełnomocnika w osobie adwokata. Uczestnicy postępowania prezentowali zasadniczo zgodne stanowisko w zakresie sposobu podziału majątku dorobkowego i działu spadku, w związku z czym Sąd nie znalazł podstaw by odstąpić od zasady wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c. Nadto dokonanie wnioskowanego działu leżało też zasadniczo w interesie samej wnioskodawczynie.

W punkcie VIII sentencji postanowienia Sąd obciążył uczestniczkę A. S. (1) kosztami sądowymi wynikającymi ze sporządzenia opinii przez biegłego sądowego. Sąd miał na względzie to, iż właśnie uczestniczka swoim stanowiskiem w sprawie spowodowała potrzebę poniesienia kosztów opinii biegłego, bowiem to ona niezasadnie kwestionowała wartość nieruchomości wskazaną przez wnioskodawczynię. Wnioskodawczyni pierwotnie wskazywała wartość nieruchomości niemal identyczną jak wartość podana przez biegłego, z kolei w piśmie z dnia 3 czerwca 2014r. celem przyspieszenia postępowania wnioskodawczyni wyraziła zgodę na przyjęcie wartości wskazanej przez uczestniczkę. Tym samym w ocenie Sądu nie było podstaw do obciążenia wnioskodawczyni kosztami opinii biegłego, zaś koszty te winna ponieść uczestniczka A. S. (1), bowiem wyłącznie swym niewłaściwym postępowaniem je spowodowała.

W punkcie IX sentencji postanowienia Sąd zasądził na rzecz kuratora procesowego małoletniej uczestniczki kwotę 2.214 zł tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie małoletniej uczestniczki postępowania M. S. (1), odstępując od obciążenia nimi wnioskodawczyni oraz uczestników postępowania. Wysokość wynagrodzenia kuratora została ustalona na podstawie § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.) w zw. z § 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. z dnia 9 grudnia 2013 r.) z uwzględnieniem czasu trwania niniejszej sprawy i zakresu czynności kuratora w niej podejmowanych.